

Сабақтың тақырыбы:

**Жаһанданудың ағымдағы трендтері
Жаһандану және оның Қазақстанға әсері**

Оқу мақсаттары

- Басты жаһандық трендтерді анықтайды
- Жаһандандудың Қазақстанға тигізетін әсерін түсінеді

Мәдени жаһандану

- Дәстүрлердің, діндердің, мәдениеттер мен идеологиялардың “ұқсастануының” кешендік үрдісі.
- Қазіргі таңда бүкіл әлем, негізінен, **6 жаһандық діни жүйеге** (христиандық, ислам, иудаизм, индуизм, буддизм, конфуцийшілдік) бөлінеді.
- Соның ішінде **америкалық мәдени дәстүр “планетарлық”** деп аталынып жүр.
- Мәдени жаһандану саласында бүгінгі күннің өзінде біртұтас жалпыадамзаттық мәдениеттің нышандары — жаңа нысандармен (желілік мәдениет, кибермәдениет) ұштасқан *ежелгі мәдени дәстүрлердің* (классикалық, еуропалық, америкалық, шығыстық, мұсылмандық және үнділік) синтезі көріне бастады.
- Бұл жағдай әрбір ұлттық, халықтың өзіне тән ділі мен мәдениетін **сақтап** қалуы жолында орасан зор күш-жігер жұмсауын талап етеді

Экономикалық жаһандану

- Екі үрдістің жиынтығын — нарықтардың жаһандануын (капиталдық, еңбек ресурстарының, тауарлардың және қызмет көрсетулердің) және экономикалық нысандардың жаһандануын білдіреді және экономиканың ұйымдық құрылымдарының — компаниялардың, фирмалардың, корпорациялардың іріленуімен түсіндіріледі.
- **Жаһанданудың нақты сипаттары бар:**
  - а) үлкен компаниялардың жетекші рөлі;
  - ә) жаһандық қаржы, валюта және қор рыноктарының қызмет етуі;
  - в) жаһандық сауда-экономикалық бірлестіктер мен одақтардың құрылуы мен қызмет етуі;
  - г) барлық ұлттық және халықар. қаржылық, валюталық трансакциялардың жаһандық желіге аударылуы т.б.

Ақпараттық-коммуникациялық жаһандану

- Коммуникациялық мүмкіндіктерді дамыту және ғарыштық кеңістікті ақпарат беру үшін пайдалану; жаһандық ақпарат желілерінің пайда болуы және тез дамуы; адамзат тұрмысындағы көптеген үрдістердің компьютерлендірілуі жатады.
- Өмір сүру үрдістерінің мейлінше үлкен бөлігін компьютерлендіру мен роботтау жүреді

Этникалық жаһандану

- Негізгі екі үрдістен тұрады — планета халқының санының өсуі және әр түрлі этникалық топтардың өзара *ассимиляциясы*.

Жаһандандудың жағымды жағы

- Қоғамның ашықтығы тіршілік қалыптарының жоғарылуына, экологиялық зардаптардың баяулауына, жалпы гүлденуге себепші бола алады;
- Ашық нарық жаңа жұмыс орындарын ашады, табысты молайтады, жаңа технологияларды таратады;
- Әлемдік экономикамен бірігу өзімен бірге жаңа технологиялар мен идеяларды ала жүреді, халықаралық сауданы дамытады, инфляцияны жұмсартады, инновацияларды жеделдетеді;
- Ашықтық адамдық факторға инвестицияларды ұйғарады: білім беруге, денсаулықты сақтауға, инфрақұрылымға;
- Өзгерістер билікті саяси және экономикалық реформаларды жүргізуге мәжбүрлейді;
- Электрондық сауда, ақпаратқа сүйенетін «жаңа экономика» адамдардың басты қор бола бастайтынын көрсетеді. Теңдік идеясы әрбір адамның өзіндік құндылығымен ауыстырылды, әрбір адамның мүмкіндігін дамыту міндеті қойылды;
- Сепаратизм мен діни экстремизмге қарсы әрекеттену мүмкіндігі.

Жаһанданудың жағымсыз жағғы

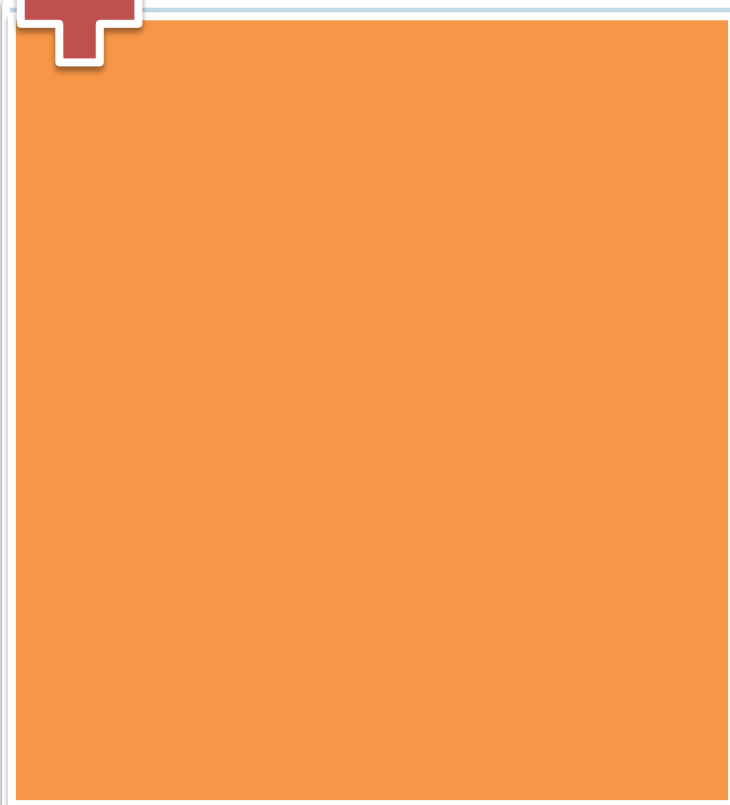
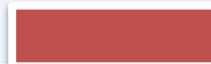
- Дамыған елдермен салыстырғанда, дамушы елдердің артта қалу деңгейі күн санап арта түседі.
- Қай ұлттың рухани мәдениеті күшті болса, сол ұлт өмір сүруге бейім болады да, рухани мәдениеті әлсіз елдер ассимиляцияға ұшырап, өз-өзінен жойылып отырады.
- Қирату құралы – әскери потенциалдың шамадан тыс артуы және жетілуі.

Групповая работа

- I. Политическое мировоззрение что? Инструменты каковы? Казахстану влияние каковы?
- II. Культурное мировоззрение что? Инструменты каковы? Казахстану влияние каковы?
- III. Экономическое мировоззрение что? Инструменты каковы? Казахстану влияние каковы?

Жаһандандудың Қазақстанға әсерін анықтаңыз

«Болашақ энергиясы». Климаттың өзгеруін, болашақтағы энергия мен экология қауіпсіздігін және баламалы энергия көздерін жетілдіру мен тұрақты дамыту мәселесі

Қазақстанның ғаламдық бастамалары

- Діндер конгресі
- Астана экономикалық форумы
- Еуразиялық медиа-форум,
- Азиада мен Олимпиада ойындары
- ядролық қаруды таратпау жөніндегі бастамасы,
ядролық полигондарды жабу ұсынысы
- ЭКСПО көрмесін өткізу
- лаңкестікпен күресу және бітімгершілік
бастамалары және т.б.).